



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita S. Mavri Abbatis: Ex Ea quam Faustus eius condiscipulus conscripsit.
Migravit autem è corpore Anno Domini 584. Pelagij secundi, Papæ 7.
Tiberij Imper. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

VITA S. MAURI ABBATIS: EX

Vide C. Ba-
ron. Tom. 7.
Anual.

quam Faustus eius condiscipulus conscripsit. Ab-
grauit autem e corpore Anno Domini 514.
Pelagij secundi, Papa 7. Tiberij
Imper. 3.

us. Iauuarij.
Clari par-
tes eius.

Abstinencia
& uelutis.

PRÆCLARA religione ac pietate vi-
Maurus, claro in primis Senatorum gene-
patre Eutychio, matre uero Iulia natus, de-
dennis, parentum voluntate, in S. Benedicti
plinam concessit. Vnicus enim & pietatis
giosæ uitæ adulator, ætatem morum maturam
longè superabat; ita ut diuini magistri æmi-
nò solum sanctitatis uestigia, sed & miraculosa
gloriam assequeretur. Subegerat præclaro
mine carnem suam eousq; Benedictus, ut ex
cibatu uitam duceret, binaque refectio in
libet hebdomada contentus uiueret. Quam
tem pius æmulator tam strenuè imitatus est, ut
liquos athletas multis parasangis superaret. Quo-
dragesimali tempore rigidior corporis sui dolo-
tor, sacco tantum indutus cilicino incedebat, quæ-
retis aut strati planè ignarus; nam fractum labo-
bus corpus stando aut sedendo, per breui somno
fouebat. Mente adeò erat in cælestibus conuersa,
ut ipsè Benedictus fecunditatem diuinæ gratiæ
fatis mirari nequiret.

Die quodam S. Benedictus à viro quodam egregio
nobili inuitatus, ut uxorem & filium demonibus
obsessos orationibus suis liberare dignaretur,
pro ingenita sibi charitate, alacriter eo perrexit.
Maurus uero, qui tunc absentis officio cum dignitate
fungebatur, cum ad fruges colligendas, con-

fratribus monasterio egressus fuisset, puerum
 quendam pedum & linguæ officio miserè desti-
 tutum obuiam habuit. Parentes verò pueri, viso
 Mauro, prociùs eius pedibus prouoluti, cum
 multis lachrymis, vt sanitatem filio impetraret,
 rogârunt. At ille cum nimio pauore deterritus,
 peccatorem se esse diceret, neque miraculorum
 operationem sibi à Domino concessam esse, in-
 sistentibus nihilominus parentes, fratrumque ad-
 ium auxilio & precibus, vehementer eum ad mi-
 sericordiam puero tribuendam commouerunt.
 Tunc vir sanctus obortis lachrymis se in oratio-
 ne prostrauit, eaque cum summa mentis attenti-
 one expleta, stolam, qua ad ministerium Leuiticum
 ordinatus fuerat, de collo suo proferens, ca-
 piti pueri cum crucis signaculo imposuit, & ele-
 uatis cum inrita pietate ad cælum oculis, Domi-
 ne, inquit, Iesu, qui nos per orationis studium ad
 dona cælestis gratiæ impetranda hortari digna-
 tus es, fideique virtutem clarissimis sæpenuerò
 miraculis declarasti, ostende etiam nunc eodem
 fidei munere & nos seruos licet indignos tua gra-
 tia præditos esse. Hæc cum dixisset, ad debilem
 uerius in nomine, inquit, sanctæ & indiuiduæ Tri-
 nitatis, adiutus sanctissimi magistri nostri meri-
 tis, ita sanus & incolumis super pedes tuos resti-
 tuit. Et continuo sospitati redditus, cepit inoffenso pe-
 de ante nos gradum facere, ac Dominum voce ex-
 ultationis & laudis benedicere.

*Humilitas
 S. Mauri.*

*Curat clau-
 dum & mu-
 tum pueri.*

*Bertigram-
 Cenoman-
 sis Episcop^{us}*

Per idem tempus, legati beatissimi Bertigram-
 mi, Cenomanicæ ciuitatis Episcopi, ad patrem no-
 strum cum donis atque muneribus venere, postu-
 lantes vt viros pietatis & eruditionis laude præ-
 stantes mittere dignaretur, qui monasterium illi
 edificarent, & optimis sanctissimisque disciplinis ad-
 eccle-

R. 2

Ecclesie suae utilitatem instruerent. Legati fidei
Flodegarius Archidiaconus, & Harderadius es-
vicedominus, viri clarissimi. Benedictus igitur
uina reuelatione edoctus, summæ religionis
rum Maurum euocans, ad hanc prouinciam in-
piendam hortatus est. Et adiunctis illi Simplicio
Antonio, ac Constaatiniano, me quoque laboro-
ac peregrinationis comite illi deputato, ut in
mâ Mauri uoluntatem oēs sequeremur imper-

**Maurus mit-
tatur in Gal-
lias,**

**S. Benedictus
mittit illis
reliquias.**

Igitur nos quinta Epiphaniarum sabbato
arripentes, primam mansionem in villa Epi-
lia. (quæ nostri monasterij possessio est) habuimus.
Ea nocte, celebrantibus nobis diuinarum laudum
officium, duo è fratribus nostris superuen-
missi à S. Patre nostro Benedicto, ut nobis
quasdam reliquias traderent. Erant, tres scilicet
feri illius ligni partes, in quo humani generis
demptor pro nostra salute crudelissime se ma-
ri sustinuit, Sanctæ Dei genitricis, Stephani
martyris, & beati confessoris Martini, quæ nos
contra malorum omnium turbines, supremæ
moris sui erga nos pignora, trans mittebat. His
cris instructi diuitijs Vercellas aduenimus. Quæ
in loco dum biduo ab ipsius ciuitatis clerico
summis eximie charitatis & beneuolentia
cij detineremur, Harderadius graui lapsu per
dus altissimæ turris corruens, in vlcimum vitæ
riculû adductus est. Quæ res cum nobis, tum Flode-
degario, præcipuâ acerbissimi doloris causam
tulit. Cumque 14. cõtinuos dies, cum assiduis
bi & mortis interdû dolorib⁹ luctatus fuisset,
alia spes recuperandæ salutis reliqua uideretur
quàm ut medicus ferro & igne armatus accederet.
Flodegarius tam dirum dilectissimi amici cal-
miseratus, B. Mauri oratorium, in quo vir sanctus

orationi vacabat, concitus irrupit, & per omnes Christi labores, perque sanctitates omnes deprecari & obtestari eum cepit, ne amicum sibi vnum omnium in vita charissimum, tam diris cruciatibus, cum apertissimo vitæ periculo torqueri pateretur; sed vellet precum suarum interuentu opportunum extremæ calamitati remediū adferre.

Maurus his precibus & multò magis infirmi doloribus ad fletum permotus, antè altare in modum crucis se prosternens, suspirijs & crebro etiam singultu misericordiam Domini imploravit, acceptaque tandem sacrarum reliquiarum capsula, quam ille beatus magister direxerat: ad lectum ægroti perrexit. Ibiq; rursus oratione

Nota vim sacrarū reliquiarum.

præmissa, salutifero crucis ligno, scapulam, quæ maxime laborabat, signavit; Deus, inquit, qui glorioso viuificæ huius crucis ligno animarū nostrarū languorib; atq; vulneribus subuenire dignatus est, eiusdem virtute ad pristinā te sanitatem reducere dignetur. Hæc cum beatus orasset, omnis ex oëctio sanguinis, qua brachium totum intumuerat, per tria loca decurrere cepit. Flodegarius tanto viſo miraculo, lachrymas præ gaudio continere non potuit. Aeger vero sequenti die per omnes orationis domos, omnipotenti Deo debitas, pro tam insigni beneficio gratias egit.

Inde verò digressi, cum templum D. Mauricio sacrum orationis gratia ingredi vellemus, homo quidam à primo natiuitatis suæ die cæcus, vt Maurum, cuius fama sanctitatis per oras illas cū ingenti omnium admiratione vagabatur, adesse cognouit, toto in terram corpore prostratus, multis obtestationibus & precibus, vt lumen sibi oculorum cõferret, postulauit; Sanctus igitur Domini, audicis eius clamoribus, gradum parumper

fixit; cumq; de terra eum surgere præcepisset: mihi (inquit) ò homo, quanto tempore sacra sanctorum limina frequentasti? Cui ille, cum decem ferè annis respondisset. Itanè verò, inquit Maurus, & tu existimas sãctos illos, qui pro Christi gloria, sua corpora diris mactanda suppliciter tradiderunt, oculorum lumen impetrare non potuisse? Istos itaque attentius exorando deprecatorum magis hæc quã nostra sunt opera. & quorum ipsi non minus quam ceteri indigemus, ut fragijs. Hæc cum dixisset, cæpit abire. At cæcitate tendis clamoribus, cum miserando valdè eiulans opem illius instantius imploravit. Tum virtutis misericordiam motus, salutifero crucis signi oculis eius impresso, Dominus (inquit) leprosus est vera lux, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, te illuminare dignetur. His dictis, sanguis vberim ab oculis eius defluere cæpit, & continuò pulcherrimum caeli speculum respiciens. Hymno trium puerorum Deum sanctis eius benedixit. Huic viro nomen erat Leonus, qui deindè in eadem ecclesia clericatus officio, cum non mediocri eximie pietatis opinione functus est.

Indè ad templum quoddam, sanctissimæ Dei genitrici sacrum devenimus; quod dum vir sanctus nobis alto sopore depressis, orationis gratia ingressus fuisset, audiuit mulierem quandam viduam Remeiam nomine, filium suum, quem ex defuncto nuper viro susceperat, in mortis faucibus constitutum, acerbissimè lamentantem, totamque noctem plangoribus & eiulatibus insomnem decentem. Cuius lachrymis vir Dei motus, totum se pro filij salute, ad deprecandam Domini misericordiam, composuit. Cumq; ab oratione surre-

Cæcæ signum
crucis a cæ-
citate libe-
rat.

Vidua Re-
meia, filium
suum morti
vicinum de-
plorat.

xiisset, cubiculum nostrum summo silentio ingressus. Simplicium cautè excitavit, secumque ad societatem præclari facinoris inuitavit. Veniens ergo cum Simplicio Maurus antè stratum filij, morbi vehementia iam penè extincti; Christus Dominus, inquit, & Saluator noster iisdem pietatis & misericordiæ oculis aspicere te dignetur, quibus viduam illam, cuius extra portam filius essebatur, quondam aspexit, cum eum ab ipsis mortis faucibus ad vitam reuocauit, hæc dicens, protinus abcessit. Ille verò qui iam duobus diebus sine omni sensu iacuerat, matrem magnis vocibus inelamare cæpit, & lecto incredibili alacritate exiliens, recta gradum, in templum, vbi Maurus matutinos cum cæteris cantabat hymnos, intulit, eique salutem & vitam acceptam retulit. Fama huius facti, cum totam continuò repletet regionem, omnes ad Mauri sanctitatem multis præconijs celebrandam prouocauit.

Post hæc cum dies illa appropinquaret, quæ ingenti Christianorum omnium læticia, in memoriam Christi à mortuis excitati, toto terrarum orbe celebratur, profectionem accelerauimus, vt sacra mysteria apud beatum Romanum eximie sanctitatis virum, & Benedicti antea adiutorem prægeremus. Et quia Maurus, de sælici Patris nostri Benedicti transitu, diuina reuelatione eodem die futuro certior factus erat, cupiebat sacras sanctissimi viri exequias psalmis & orationibus celebrare. Quibus de more Ecclesiæ Romanæ, ritè celebratis, mœstis animis cceptū iter prosequuti, Aureliam foeliciter delati sumus. Sed hic grauissimus itineris nostri ductorib' megor allatus fuit, nimirum Bertigrammum Episcopum, vltimū spirituum in complexu suorum edidisse. Hoc nuncio,

R. 4.

cūm

Maurus misericordia
mors à mortis periculo
precibus suis eum liberat.

Bertigrammum
mors eius nunciata.

cum furctus longinque illius peregrinationi terijffe videretur. ideoque animis turbatis esse dicerent domum reuerti. quam cum nouo pifcopo de noua monafterij fabrica fruftra contendere; Maurus memor verborum Benedi quibus eum ad rem ftrenue & prudeter, per mas difficultates gerendam pramonuerat, bono animo effe iuffit, dubitarent nihil, quon tris fui Benedi precibus & meritis aliquo fuauiffimo laborum illorum fructu fruere

Domnolus
Epifcopus
Cenoma-
nenfis.

His verbis confirmati, ad Domnolum tem. qui Bertagrammo, in eo dignitatis gra cefferat, contenderunt, a quo cum nihil quod rem effeet obtinere poffent, cum Harderado con lium inierunt, vt fi maior fpes nulla affulger domum remearent. At ille, continuo Flori quendam confobrinum fuum, qui auctoritate & gratia plurimum apud Theodebertum Franco Regem pollebat, adijt, eique admirandam Mauri fantitatem expoñit, & quatum Vniuerfo regni eius prefentia utilitatis accederet, declarauit. Florus cum effet multis virtutibus egregie ornatus & nulla re magis quam fantorum confuetudine delectaretur, ftatim audito Mauri aduentu, incredibili gaudio perfufus eff; & non modo a Rege edificandi potefatem obtinuit, fed vniuerfas fuas facultates, quæ erant fanè ampliffimæ, bene gnè in nouam monafterij fabricam contulit, & Bertulfum nomine, monafticæ vitæ difciplinis imbuendum ei tradidit. His igitur opibus edificari ceptum, adeo vt breui temporis fpatio, opus ad fummam altitudinem perductum fuerit, Accidit interea res, quæ Mauri fantitatem per totam illam regionem celeberrimam reddidit.

Flori infi-
gois viri en-
comion.

Cler

Clericus quidam, qui cæmentariæ arti præerat, (quem Langisum vocabant) cum in supremam ædium contignationem conscendisset, parùm caute incedens, retrorsum corruit, omniumque iudicio pro mortuo habitus, continuò ad beati Martini Ecclesiam delatus fuit. Cumq; B. Maurus cum Floro superueniens, hominem suo sanguine miserè sedatum cerneret, omnibus abire iussis, solus ipse remansit, & statim humi prostratus, ingentem lachrymarum vim in oratione fudit, deinde collisa membra signo crucis muniens. Surge, inquit, Langise, in eius nomine qui hominem de terræ limo formavit, & sanus esto. At ille protinus, velut de somno excitatus, surgens constitit, & ad intermissum opus alacris redijt. Quo viso Florus ad pedes beati viri se proiecit, tantaque in omni vita reuerentia eum profecutus est, vt propius eum accedere non auderet. At alij illi qui operi insitebant, postquam clericum præter opinionem, sanum & incolumem viderunt, virtutis diuine ignari & rudes, multis maledictis beati viri nomen consciderunt, & inter alia quòd praua ductus cupiditate, relicto priore monasterio, in eas oras venisset, quodque non diuina virtute, sed præligijs quibusdam res admirandas gereret, & hominum oculis sceleratè illuderet. Cum hæc inter se sermocinarentur, & alter alterum in eodum sancti viri concitaret, tres ex illis maligno dæmone è vestigio correpti, tanta crudelitate discepti sunt, vt vnus animam, inter acerba tormenta, cū lugubri valdè eiulatu, exhalaret. Quod ad aures beati vt peruenit, statim lachrymis totus infusus, ad S. Martini oratorium contendit, vbi tribus horis continuè in oratione exactis, ad homines extrema calamitate miseros accessit, &

R 5

edito

Oratione &
signo crucis
Maurus col-
lisum sanū
reddidit.

Pena detra-
hécium mi-
raculo.

Oratione &
signo Cru-
cis, demo-
nes expel-
lit.
Luc. 10.

edito contra illos crucis signo, Filius, inquit,
qui discipulis suis calcandi super serpentes &
piones potestatem dedit, ab hac dæmonica
vexatione absoluat. Cumq; illi nihilominus
tibus & oculis furorem spiraret, vir Dei prop-
accedens, digitos utriusq; manus in ora illor-
misit & statim dæmones, ingenti fœtore reli-
ventris egressione fugati sunt.

Sacrificium
Missæ pro
defuncto.

Hac autem victoria potitus, ad tertium via le-
ctum se conuertit. Curauerat corpus in porticu
Ecclesiæ deferri. Noctem verò illam totam
nus insomnem duxit. Manè autem sacrificium
Simplicio summa spiritus attentione obtulit,
que oblato rursus ad cadaver se contulit, ibi
que tam diu in oratione perseuerauit, donec
ma corpori redderetur. Porro ne tam stupenda
miraculum viro sancto superbiendi occasio
præberet, hominem illum, vt se protinus ex
nium conspectu remoueret, admonuit; & nihil
mortis supplicium incidere vellet, locum illu-
nunquam repeteret.

Florus fit
monachus.

Igitur octauo, ab aduentu nostro die, postquam
monasterium omnibus numeris absolutum esse
Florus, cuius filius multis religiose vite con-
mentis tum decoratus erat, eius vestigijs in fletu
contemptis opibus spretis dignitatibus, eodem
in loco se Mauri disciplinæ subiecit. Quæ re-
gis animû ita ad pietatis studium comouit, ut pro-
ter alia maximi pretij munera, regis fiscum, qui
Boscum appellabant, cum omnibus villis & am-
plissimis redditibus, monasterio donauerit. Et
intelligi possit, quanta Reges & viri Principes
Monasticæ vitæ cultores, veneratione & amor-
tunc temporis prosequerentur, nõ erit abs re be-
ius Theodeberti exemplum in medium profertur.
Cui

Nota quan-
tus honos
olim mona-
chis à regi-
bus habitus
fit.

Cum Florus omnibus iam valere iussis, sacris se
 adibus includere pararet, Rex primò quidem à
 beato Mauro, per quendam è famulis suis, enixè
 contendit, vt sibi cum optimatibus ac nobilibus
 suis eam facultatem concederet, vt singula posset
 monasterij loca contemplari, & ex fratrum con-
 suetudine aliquem sanctioris vitæ fructum per-
 cipere. Hoc cum benignè concessum esset, die illo
 quo Florus capitis comam deponeret, magna no-
 bilium stipatus caterua venit, & monasterium in-
 gressus, postquam singulari beneuolentiæ & amo-
 ris significatione à beato Mauro, totaque societa-
 te exceptus fuisset, sprete dignitate regali, purpu-
 ra indutus omnium fratrum pedibus se prostra-
 uis, & lachrymis totus perfusus, vt se suumque fi-
 lium orationum suarum omnium participem fa-
 cere dignarentur, humillimè rogauit; Cumque
 Maurus è pauimento eum eleuare vellet, benedi-
 ctionem viri sancti postulauit, qua percepta, læ-
 tus Andegauis reuersus est.

Olim etiam
 monachi
 capitis co-
 mam depo-
 nebant.

Post hæc Maurus, vt fiscū, liberalem Regis do-
 natione, reciperet, egressus est. Cumq; in villa bi-
 duo moram traxisset, homo quidā lecto affixus, et
 omnium membrorum officio, totos 7. annos peni-
 tus delicturus, ei deportatur. Cui cum benedictio-
 nis gratia manus imponens, integrā sanā sanā
 reuoluit, vt nulla vnquam infirmitate detentus
 fuisse videretur. Indè vir sanctus domum reuer-
 sus, cum locum illum & personarū & virtutū nu-
 mero indies mirificè illustraret, & triginta & o-
 cto à monasterij fundatione annis, sanctissimæ
 cōgregationi cum admiranda sanctitatis opinio-
 ne preuisset, & terminum vitæ sibi instare præ-
 sentiret, vt vltimum vitæ actum à rebus cadu-
 cis alienum eum solo Deo transigeret, paritum
 sibi

Maurus pa-
 ralyticus
 sanat.

Maurus Bertulfum sibi
successorem
accipit.
Diabolus S.
Mauro in-
fulcat.

sibi tugurium, iuxta beati Martini sacellum a-
ficari curauit. Quo ædificato, B. Bertulfum, su-
ma fratrum omnium voluntate, sibi in regni
successorem constituit.

Cumque duos cum dimidio in assidua re-
diuinarum contemplatione ibidem exegisset
nos, nocte quadam beati Martini sacellum ingre-
di volentem, diabolus magna infernalium can-
ua stipatus, ab ingressu prohibere conatus est,
ut virum sanctum à sua in Deum fiducia depul-
ret, insultando, ingétem ei stragem futuram pre-
dixit; Quem vir sanctus cum diuinorum verborum
verborum in fugam conuertisset, tanto fragore
monasterij fundamenta concussa sunt, ut frons
ingenti pauore percussa, stratis ilico exilis esset.
Ecclesiam conuolare, ut imminentem cladi
precibus suis auerterent.

Interea Maurus quamuis dæmoni fidem
adhibendâ sciret, præfagiens tamèn afflictionem
aliquam toti congregationi imminere, accensus
Dei misericordiam, pro suo grege nocte quadam
implorauit. Cui Angelus Domini, candidissimus
amictus habitu, astitit, atque blandis eum ver-
bis à merore, quo premebatur, ad animi serenitatem
reuocauit. Nam, quæ Dei consilio, dicebat, per-
pientia definita sunt, non ad perniciem, sed ad
ludem vobis euenient. Maxima enim congrega-
tionis huius pars, breui tempore mortis impetu
soluenda, ad sempiterna gaudia à Domino voca-
bitur; non autem (ut diabolus mentitur) spolia
quoquam omnino victoriam reportabit. His
verbis Angelus disparuit. Maurus autem mane factus
& visionis seriem eis narrauit, & ut Dei volun-
tatem paratis animis expectarent omnes fratres
maurus est.

Angelus
Domini S.
Mauro con-
solatur.

Inerim verò pestis monasterium inuasit, cuius contagione, quinque mensium spatio centum & sexdecim fratres è vita sublatis, qui cum antea à S. Mauro admoniti fuissent, præclaris actionibus viam in cælum munierunt. Paulò verò post, Maurus lateris dolore correptus, beatum Deo spiritum, reddidit. Eluxit in viro illo sanctissimo egregium virtutis & religionis specimen, tanquam illique miraculorum laudibus excelluit, ut ipse suo magistro Benedicto ijs inferior nõ fuisse creditur. Traditus fuit Benedicto in disciplinã, puer duodecim annorum; Vixit cum eo annis viginti; Monasterio verò suo præfuit annis 40. & diebus quatuordecim.

Centum & sexdecim fratres in monasterio quinq; mensium spatio moriuatus.

VITA S. BONITI ARVERNORVM

Episcopi, ex ea qua integra fide extat apud R. P. Surium. Claruit temporibus Theodorici 4. Francorum Regis, qui regnavit anno Domini 685. & sequentibus. Ponitur in Tabulis episcoporum Arvernensis Ecclesie, quadragesimus primus eius sedis Antistes.

Vide Notia Mart. Rom. C. Baronij, & Tom. 1. Annal.

BONITVS in clyta Aruernorum stirpe progeitus, patrem habuit Theodatũ, matrem Syagriam, claris Romanorum Senatorum ortos natalibus. Puer autem in lucem, non sine præfagio futuræ sanctitatis editus, mox litteris & ingenio multum superavit. Adolescens deinde penetralia iuris ciuilibus exactè perferutatus, de-functo paulò post patre, ad regis aulam & ministerium concessit, ubi post alia atque alia dignitatis & honoris officia, dextrò admodũ obita, accepit à Regis manu annulo, primarium honoris gra-

15. Ianuarij, Patria & Parentes eius.